

සොබාදාම



ඵපිලක්නා කුරුමිනියා

ඵපිලක්නා කුරුමිනියා කොලිබ්ටෙරා (Coleoptera) ගෝත්‍රයේ කොක්සිනෙල්ලිඩේ (Coccinellidae) කුලයට අයත් කෘමියෙකි.

සුහුඹුල් කුරුමිනියා ඕවලාකාර හැඩැති වන අතර මිලිමීටර් 6 - 7 ක් පමණ දිගය. රතු හෝ දුඹුරු-කහ පැහැතිය. එක් එක් පියාපත් වල විවිධ ප්‍රමාණයේ 3 කට සැකසුන කලු පැහැති ලප 8 ක් ඇත. පිරිමි සතුන් ගැහැණු සතුන්ට වඩා ප්‍රමාණයෙන් කුඩාය. මෙම සතුන්ට ඉතා වේගයෙන් පියාසර කල හැකි අතර සති 4 - 6 ක් පමණ කාලයක් පිවිසේ. සුහුඹුල් ගැහැණු සතුන් මිලිමීටර් 1.3 ක් පමණ දිග ලා කහ පැහැති ඕවලාකාර බිත්තර පත්‍රවල යට පැත්තේ පොකුරු වශයෙන් දමයි. බිත්තර වලින් ඇතිවන ළපටි කීටයන් ලා කහ පැහැති වන අතර මිලිමීටර් 1.6 ක්

ඵපිලක්නා කුරුමිනියාගේ විශාල කරන ලද ඡායාරූපයක්

පමණ දිගය. ශරීරය වටා කෙටි ප්‍රසර දැකිය හැක. වැඩුණු කීටයන් තද කහ පැහැති වන අතර මිලිමීටර් 6 - 7 ක් පමණ දිගය. කීට අවධිය සති 2 ක් පමණ වේ. පිලා අවධිය පත්‍රවල යටි පැත්තේ හෝ කඳුන් හෝ කරල්වලට සවි වී ගතකරයි. පිලවා කහ පැහැතිය. ප්‍රසර රකිතය. පිලා අවධිය දින 5 - 10 ක් පමණ වේ. ප්‍රයස්ත තත්ව යටතේ පිටත වක්‍රය සම්පූර්ණ කිරීමට දින 35 ක් පමණ ගතවේ.

කීටයා හා සුහුඹුලා විසින් බෝංචි, කවිපි, මුං, සෝයා බෝංචි වැනි රනිල බෝගවලට හා බණ්ඩක්කා, වම්බටු, තක්කාලි සහ කුකුර්බිටේසියේ කුලයේ එළවළු බෝගවලට හානි සිදුකරයි. ප්‍රධාන වශයෙන් හානි සිදුකරන්නේ පත්‍රවලටය. මෙම සතුන් පත්‍රවල අපිච්චමය පටකවලට හානි කිරීම නිසා පත්‍ර දැලක් මෙන් දිස්වේ. හානි කළ පත්‍ර පසුව දුඹුරු පැහැයට හැරේ. ඇතැම් අවස්ථා වලදී පුෂ්ප හා කරල්වලට ද හානි සිදු කරයි. බිත්තර කැඳලි එකතු කර කර විනාශ කිරීම, කොහොඹ බීජ නිස්සාරකය භාවිතය හා නිර්දේශිත කෘමිනාශක භාවිතය මගින් මෙම සතුන්ගේ ගහනය අඩු කරගත හැකිය. මීට අමතරව විලෝපිත කෘමි විශේෂ කිහිපයක් මගින් මෙම සතුන්ගේ බිත්තර කීට හා පිලා අවධිවලට හානි කරන බැවින් මෙම සතුන් ස්වභාවිකව පාලනය විමක්ද සිදුවේ.

ගොවිකම් සඟරාවට එක් කලේ : පර්යේෂණ නිලධාරිනි කේ.එන්.සී. ගුණවර්ධන මිය, කේන්ද්‍රබෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, මහලුප්පල්ලම